

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра ОУБ
«Затверджую»

Шифр спеціальності 242	Туризм, Менеджмент в управлінні персоналом	Сторінка 1 з 5
---------------------------	--	----------------

Завідувач кафедри
_____ /Тугай О.А./

«31» серпня 2022р.

Розробник си́лабуса
_____ /Поколенко В.О./

СИЛАБУС

Менеджмент в управлінні персоналом
(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ОК _____
2) Навчальний рік: 2022-2023
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 24 «сфера послуг»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: Туризм, Менеджмент в управлінні персоналом
7) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова) обов'язкова
8) Семестр: 7
9) Контактні дані викладача: професор кафедри ОУБ, д.т.н. Поколенко В.О., pokolenko.vo@knuba.edu.ua,
10) Мова викладання: українська
11) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): Інформаційні технології в менеджменті, менеджмент продуктивності, мотивація персоналу, система прийняття управлінських рішень
12) Мета курсу: оволодіння системою теоретично-методологічних аспектів та практичних інструментів менеджменту персоналу, які забезпечать отримання інтегральної, загальних та професійних компетенцій для здійснення ефективного управління персоналом в умовах професійної діяльності, що передбачає формування, стабілізацію та ефективне використання персоналу відповідно до прийнятої стратегії та розробленої політики її реалізації.
13) Завдання курсу: ➤ вивчення сутності основних понять і категорій менеджменту персоналу, принципів та функцій менеджменту персоналу, змісту процесів та технологій управління персоналом; ефективності менеджменту персоналу; ➤ отримання навиків застосування ефективних інструментів при реалізації загальних та спеціальних функцій менеджменту персоналу, планування, мотивування та контролювання персоналу; організації взаємодії та повноважень; прийняття рішень у менеджменті персоналу; ресурсного забезпечення менеджменту персоналу; управління соціально-психологічними аспектами менеджменту персоналу; ➤ формування мислення та практичних навичок щодо обґрунтування стратегії та політики управління персоналом, спрямованої на створення належних умов розвитку та ефективного використання потенціалу персоналу

Шифр спеціальності 242	Туризм, Менеджмент в управлінні персоналом	Сторінка 1 з 5
------------------------	--	----------------

14) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	РН3- Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК1,ФК7,
2.	РН4- Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК7,ФК5,ФК4,
3.	РН5- Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,
4.	РН6- Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК7,ФК4,ФК5
5.	РН7 - Виявляти навички організаційного проектування.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК2,ФК5,ФК1
6.	РН8- астосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК1,ФК7, ФК2
7.	РН9 - Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК4,ФК5,
8.	РН10 - Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК4,ФК5,
9.	РН11- Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК3,ФК1,ФК5
10.	РН12- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації .	Обговорення під час занять, контрольна робота	Лекції та практичні заняття	ІК1,ФК5,ФК4,

Шифр спеціальності 242	Туризм, Менеджмент в управлінні персоналом	Сторінка 1 з 5
------------------------	--	----------------

15) Структура курсу:

СЕМЕСТР	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні роботи здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
7	20	20	-	Кр1	85	залік
Сума годин:					90	
Загальна кількість кредитів ECTS					3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					90 (__3__)	

16) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Програма навчальної дисципліни. Змістовий модуль 1. Теоретичні основи менеджменту персоналу

Тема 1. Методологічні аспекти менеджменту персоналу. -2 год.

Персонал організації як суб'єкт і об'єкт управління. Категорії персоналу. Поняття менеджменту персоналу. Мета, завдання, предмет і об'єкт навчальної дисципліни. Методологічні аспекти та ключові поняття менеджменту персоналу. Методи дослідження актуальних проблем управління персоналом. Організація як соціальний інститут і об'єкт управління.

Тема 2. Стратегія та політика управління персоналом організації. -2 год.

Зміст та задачі стратегії та політики управління персоналом організації. Чинники стратегії та політики управління персоналом. Напрями реалізації стратегії та політики управління персоналом. Принципи стратегії та політики управління персоналом. Залежність стратегії та політики управління персоналом від генеральної стратегії розвитку організації. Відмінності стратегії та політики менеджменту персоналу залежно від моделі ринку праці та корпоративної стратегії.

Тема 3. Ресурсне забезпечення менеджменту персоналу. -2 год.

Нормативно-правове забезпечення менеджменту персоналу. Науково-методичне забезпечення менеджменту персоналу. Інформаційне забезпечення менеджменту персоналу. Кадрове забезпечення менеджменту персоналу. Технічне забезпечення менеджменту персоналу. Фінансове забезпечення менеджменту персоналу.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Функціональні складові менеджменту персоналом на підприємстві.

Тема 4. Соціально-психологічні аспекти менеджменту персоналу. Служба персоналу та діловодство.- 2 год.

Поняття соціальної групи, типи поведінки працівників, особливості формальних та неформальних груп, місце найманого працівника у формальній і неформальній групах. Психологічні особливості теорії поведінки особистості. Імідж і особисті риси керівника. Лідерство. Соціально-психологічні чинники трудової поведінки персоналу. Індивідуальні трудові спори. Соціально-психологічний клімат (СПК) і його вплив на ефективність діяльності організації. Конфлікти в управлінні персоналом та методи управління ними. Комунікації в менеджменті персоналу. Загальні організаційні засади управління персоналом організації. Служби персоналу, завдання й напрями їх діяльності. Функції служб персоналу. Професійно-кваліфікаційні вимоги до працівників служб персоналу. Регламентація діяльності працівників служб управління персоналом. Діловодство у сфері

менеджменту персоналу: поняття, зміст робіт, організація, номенклатура справ. Напрями роботи. Види документації. Документаційне забезпечення обліку та руху персоналу. Поняття та порядок укладання трудового договору, контракту. Правила ведення особових справ, трудової книжки.

Тема 5. Створення сприятливих умов праці. -2 год.

Соціальне партнерство. Поняття, фактори й елементи умов праці, їх класифікація. Державне регулювання умов праці. Органи управління охороною праці. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці. Поняття і види робочих місць, вимоги до їх організації. Нормування праці. Соціальне партнерство, його функції, форми і принципи функціонування. Трипаратизм. Зарубіжний досвід соціального партнерства. Змістовий модуль 2. Складові політики управління персоналом

Тема 6. Планування та формування персоналу. Регулювання та регламентування трудової діяльності персоналу -2 год.

Планування чисельності та складу персоналу: зміст, завдання та принципи. Основні методи прогнозування потреби у персоналі. Стратегічне та оперативне планування чисельності персоналу. Механізм залучення персоналу, його підбору та найму. Аналіз наявної чисельності та структури персоналу. Джерела поповнення й оновлення персоналу, їх переваги і недоліки. Альтернативні засоби подолання дефіциту в персоналі (надурочна робота, тимчасовий найм, набір студентів, лізинг персоналу). Трудовий договір і контрактна форма трудового договору. Кадровий аудит і його основні напрями. Завдання регулювання трудової діяльності працівників організації. Основні чинники ефективності діяльності персоналу. Методи управління персоналом. Регламентування посадових обов'язків. Контракт, посадова інструкція, наказ про розподіл функцій та обов'язків як засоби регламентування посадових обов'язків. Регламентування діяльності структурних підрозділів. Регламентування діяльності посадових осіб. Дисципліна, її суть та види (технологічна дисципліна, виробнича дисципліна, трудова дисципліна, дисципліна поведінки поза сферою праці). Механізми та методи управління дисципліною (організаційні, економічні, виховні, правові методи). Правила поведінки і дисциплінарні процедури. Управління трудовою дисципліною та поведінкою персоналу. Оцінка стану трудової дисципліни в організації. Регламентація посадових обов'язків і визначення вимог до персоналу. Посадові інструкції, кваліфікаційні карти, карти компетенції, професіограми працівників.

Тема 7. Управління процесами руху персоналу. -2 год.

Види, фактори та показники руху персоналу. Основні процеси руху персоналу. Адаптація. Форми та види адаптації працівників організації до умов середовища. Управління виробничою адаптацією молодих робітників і фахівців. Ротація персоналу. Припинення трудової угоди. Вивільнення персоналу.

Тема 8. Управління робочим часом працівників.- 2 год.

Робочий час, основні причини його втрат і шляхи їх скорочення. Фактичний і проектний баланс робочого часу. Основні причини втрат робочого часу поняття, види, порядок встановлення. Законодавче регулювання робочого часу. Регулювання тривалості відпусток. Правила внутрішнього трудового розпорядку як засіб регулювання робочого часу. Режим праці та відпочинку. Поняття працездатності та її динаміка протягом робочого дня. Методи аналізу ефективності використання робочого часу. Облік робочого часу. Регулювання режимів праці й відпочинку протягом зміни, доби, тижня та року. Гнучкі режими праці. Методи аналізу ефективності використання робочого часу. Фотографія робочого дня.

Тема 9. Оцінювання та атестація персоналу .- 2 год.

Оцінювання персоналу та його мотивуюча роль. Методи оцінювання персоналу. Основні складові оцінки персоналу. Підходи до оцінки персоналу. Об'єктивні труднощі (проблеми) оцінки персоналу. Складові оцінки персоналу. Проблема та джерела збирання

інформації. Методи збирання інформації. Комплексна оцінка персоналу на основі застосування системи балів. Зміст, принципові відмінності і переваги методики комплексної оцінки. Визначення коефіцієнта професійно-кваліфікаційного рівня. Оцінка ділових якостей працівників. Оцінка складності функцій, що виконуються. Особливості комплексної оцінки керівників і спеціалістів. Поняття та завдання ділової оцінки персоналу. Використання результатів ділової оцінки персоналу у плануванні та організації його розвитку. Атестація персоналу як метод його оцінювання та розвитку. Її види (підсумкова, проміжна, спеціальна), функції. Об'єкти та показники атестації. Основні фактори оцінки, які застосовуються при атестації. Організація і методи атестації. Етапи проведення атестації. Використання результатів атестації в управлінні розвитком персоналу організації. Зарубіжний досвід проведення атестації, нетрадиційні підходи в атестації персоналу організації.

Тема 10. Управління розвитком персоналу. Мотивація та стимулювання персоналу. – 2 год.

Суть розвитку персоналу, основні напрями та завдання управління ним. Планування й організація професійного навчання робітників організації. Типи, види, форми та мета професійного навчання робітників. Організація підготовки робітників на виробництві. Специфіка професійної перепідготовки робітників в організації. Планування підвищення рівня кваліфікації робітників в організації. Планування й організація підвищення кваліфікації та перепідготовки керівників і фахівців. Планування трудової кар'єри і робота з кадровим резервом. Трудова кар'єра та її планування в організації. Методи і форми професійного навчання (інструктаж, стажування, учнівство, наставництво, лекції, ділові ігри, самостійна підготовка). Основні фактори, що мотивують працівників активно брати участь у професійному навчанні. Професійне навчання в зарубіжних країнах. Підвищення кваліфікації і перепідготовка. Організація професійно-кваліфікаційного просування робітників і планування їхньої трудової кар'єри. Планування та розвиток кар'єри фахівців і керівників організації. Формування резерву керівників. Підготовка резерву керівників та оцінювання її ефективності.

Стимулювання і мотивація: сутність понять, взаємозв'язок і взаємозалежність. Потреби, інтереси, мотиви: сутність, види, взаємозв'язок і вплив на трудову поведінку. Теорії мотивації персоналу. Матеріальна, трудова і статусна мотивація праці. Методи нематеріальної мотивації трудової діяльності. Матеріальна мотивація трудової діяльності. Макро- і мікроекономічні чинники, які впливають на рівень матеріальної мотивації і дієвість матеріальних стимулів. Взаємозв'язок заробітної плати, ефективності та доходів. Сучасні системи оплати праці. Поняття ефективності управління персоналом. Внутрішні і зовнішні, об'єктивні і суб'єктивні чинники впливу на ефективність управління персоналом. Інвестиції в персонал як основа розроблення виробничих і соціальних показників розвитку організації. Класифікація витрат на розвиток персоналу. Аналіз та планування витрат організації на професійне навчання персоналу. Методологічні підходи до визначення ефективності професійного навчання персоналу. Система показників і оцінка економічної ефективності професійного навчання персоналу.

Практичні заняття:

Змістовний модуль 1.

Практичне заняття 1. Нормативно-правове, інформаційне, кадрове та технічне забезпечення менеджменту персоналу. -4 год.

Практичне заняття 2. Регламентування посадових обов'язків. Контракт, посадова інструкція, наказ про розподіл функцій та обов'язків як засоби регламентування посадових обов'язків. – 4 год.

Практичне заняття 3. Управління виробничою адаптацією молодих робітників і фахівців. Ротація та звільнення персоналу. - 2 год.

Змістовний модуль 2.

Практичне заняття 4. Управління робочим часом працівників. Регулювання тривалості відпусток. Правила внутрішнього трудового розпорядку як засіб регулювання робочого часу. Режим праці. - 2 год.

Практичне заняття 5. Методи, підходи та основні складові оцінювання персоналу. 2 год.

Практичне заняття 6. Управління розвитком персоналу. Планування й організація професійного навчання робітників організації. 2 год.

Практичне заняття 7. Стимулювання і мотивація: сутність понять, взаємозв'язок і взаємозалежність. Матеріальна, трудова і статусна мотивація праці. 2 год.

Практичне заняття 8. Ефективність управління персоналом. Система показників і оцінка економічної ефективності професійного навчання персоналу. 2 год.

Індивідуальне завдання. Курсова робота.

Основні цілі КР:

1) поглиблене вивчення і узагальнення теоретичних положень, методів і прийомів виконання функцій управління персоналом;

2) освоєння практичних навиків аналізу, планування й мотивації основних об'єктів управління персоналом, в т.ч. прогресивних змін чисельності і структури персоналу, його трудової діяльності, мотивування і соціально-культурного розвитку.

Виконуючи курсову роботу студент повинен продемонструвати самостійність у пошуку відповідей на запитання, які виникають у процесі управління персоналом.

Курсова робота виконується за індивідуальним завданням, яке видається керівником, призначеним викладачем кафедри. Об'єктом проектування є реальне підприємство чи його підрозділ.

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Робота подається до захисту в машинописній чи рукописній формі. Текст має бути розбірливим (легко читатися) і охайним. При оформленні роботи необхідно дотримуватися таких правил:

а) всі рисунки і таблиці нумеруються з назвою, яка в лаконічній формі відображає їх основний зміст (наприклад: Рис.1.);

б) номер і назва таблиці наводяться зверху, а рисунків – знизу;

в) таблиці і рисунки подаються за текстом, у відповідних параграфах.

Усі розрахунки зводяться в підсумкові таблиці за формами, наведеними в методичних рекомендаціях. Матеріали курсової роботи подаються в такій послідовності:

- титульний лист (форма 1);
- завдання (форма 2);
- зміст (назва розділів і параграфів з позначенням сторінок);
- текст і розрахунки;
- висновки;
- література.

На титульній сторінці у назві теми обов'язково зазначається підприємство – об'єкт дослідження.

Загальний обсяг КР не має перевищувати 50 сторінок (листів А4) машинописного тексту, в т.ч. теоретичної частини (розділ 1) – не більше 20 сторінок.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

з «Управління персоналом» для студентів спеціальності
«Туризм»

1. Ротація кадрів як форма руху і підвищення кваліфікації працівників.
2. Абсентеїзм, його причини, економічні наслідки, методи регулювання.
3. Психологічні риси особистості керівника, вимоги до нього як до лідера.

Шифр спеціальності 242	Туризм, Менеджмент в управлінні персоналом	Сторінка 1 з 5
---------------------------	--	----------------

4. Внутрішній і зовнішній ринки праці як джерела поповнення та оновлення персоналу організації.
5. Виробнича й соціальна адаптація новоприйнятих працівників.
6. Облік результатів діяльності трудових колективів і окремих виконавців. Звітність щодо виконання планів і завдань.
7. Правила внутрішнього трудового розпорядку.
8. Регулювання режимів праці й відпочинку протягом зміни, доби, тижня і року.
9. Гнучкі режими праці.
10. Поняття умов праці в організації. Фактори, що визначають умови праці на виробництві, їх значення для здоров'я, працездатності людей, якості продукції.
11. Державне регулювання умов праці.
12. Оцінювання особистісних і професійних (ділових) якостей претендентів на робочі місця.
13. Оцінювання робітників.
14. Оцінювання фахівців і керівників.
15. Атестація спеціалістів і керівників: періодичність, документація, процедури проведення, використання результатів.
16. Трудова поведінка та її вплив на результати праці. Мотиваційний механізм управління трудовою поведінкою персоналу.
17. Чинники диференціації індивідуальних трудових доходів.
18. Негрошові форми стимулювання працівників.
19. Типи та причини конфліктів. Управління конфліктною ситуацією.
20. Соціально-психологічний клімат у трудовому колективі.
21. Заробітна плата як провідний стимул трудової діяльності.
22. Первинна професійна підготовка кадрів.
23. Підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів.
24. Система неперервного навчання персоналу.
25. Контролінг в управлінні персоналом.
26. Показники обороту, плинності та стабільності персоналу, методи їх визначення.
27. Організаційна структура управління як об'єкт стратегічних змін .
28. Організація контролю за виконанням управлінських рішень .
29. Психологія та етика управлінської діяльності в організації.
30. Регулювання поведінки персоналу в процесі діяльності організації.
31. Формування системи управлінського контролю в організації.
32. Вдосконалення системи матеріального стимулювання на підприємстві.
33. Розробка кадрової стратегії підприємства.
34. Розробка ефективного механізму набору та відбору працівників в організації.
35. Удосконалення процесу розвитку персоналу підприємства.
36. Функції управління та шляхи їх адаптування до умов підприємства.
37. Управління соціальною інфраструктурою в регіоні.
38. Управління конфліктами та стресами в організації.
39. Управління мотивацією персоналу фірми.
40. Системи управління персоналом методом делегування повноважень.
41. Формування і підтримка позитивного іміджу організації на ринку праці.
42. Концепції організації трудових стосунків у сучасній організації.
43. Ефективність сучасних підходів до підбору персоналу.
44. Управління персоналом в умовах кризи.
45. Раціональна організація управлінської праці.

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОБОТИ:

1-ий розділ.

Шифр спеціальності 242	Туризм, Менеджмент в управлінні персоналом	Сторінка 1 з 5
---------------------------	--	----------------

Відповідно до обраної теми курсової роботи студент вибирає теоретичне питання, що сприяє розкриттю сутності управління персоналом.

2-ий розділ . Аналіз кадрового потенціалу підприємства

У цьому розділі курсової роботи студент працює із статистичною звітністю **вбраного ним** самостійно підприємства, а саме: ф.№ 1–ПВ «Звіт з праці», ф.№ 3–ПВ «Звіт про використання робочого часу», ф.№ 6–ПВ «Звіт про кількість працівників, їх якісний склад та професійне навчання за рік». В результаті він має здійснити аналіз кадрового потенціалу підприємства в розрізі механічного та якісного руху персоналу. Аналіз необхідно здійснювати за 3 роки діяльності підприємства і в результаті описати тенденцію, яка склалася.

3-ій розділ. Планування чисельності персоналу підприємства.

В даному розділі слід розрахувати планову чисельність різних категорій персоналу за наведеними нижче методами або іншими, наведеними у літературних джерелах. Порівняти планову чисельність з фактичною та визначити потребу в працівниках, яку необхідно покрити.

4-ий розділ. Мотивація персоналу підприємства.

Даний підрозділ курсової роботи передбачає роботу студента з формою .№ 1–ПВ «Звіт з праці», формою .№ 3–ПВ «Звіт про використання робочого часу», формою № 2 «Звіт про фінансові результати».

Необхідно здійснити аналіз існуючої системи мотивації працівників підприємства. Для цього потрібно дослідити динаміку продуктивності праці на підприємстві та порівняти її з динамікою трудових доходів персоналу (заробітної плати та інших матеріальних та нематеріальних винагород).

Аналіз системи оплати праці здійснюється за допомогою таблиць і графіків (діаграм) у такій послідовності:

- 1) аналіз структури витрат на персонал;
- 2) аналіз динаміки витрат на персонал та продуктивності праці, коефіцієнт випередження;

Оцінювання курсової роботи. Виконана курсова робота оцінюється за чинною в (3 КНУБА системою. Максимальна кількість балів (100) розподіляється таким чином:

Своєчасність виконання	Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4	Оформлення та стиль викладу	Захист	Всього
5	15	15	15	15	5	30	100

Шкала оцінювання в ECTS

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS
90-100	A	відмінно
82-89	B	дуже добре
74-81	C	добре
64-73	D	задовільно
60-63	E	достатньо
20-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-19	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

			Шифр спеціальності 242	Туризм, Менеджмент в управлінні персоналом	Сторінка 1 з 5
			ДИСЦИПЛІНИ		

Самостійна робота здобувача:

- підготовка до практичних занять;
- вивчення теми за підручниками та посібниками;
- опрацювання рекомендованої літератури та періодики за пропонованим списком;
- виконання завдань до практичних занять;
- опрацювання програмних питань, що не розглядаються на навчальних заняттях і виносяться на самостійне опрацювання;
- виконання курсових робіт;
- підготовка до заліку

Лабораторні: немає.

18) Основна література:

1. Буняк Н. М., Коленда Н. В., Черчик Л. М. **Менеджмент. Практичний курс: навч. посібник.** Луцьк : Терен, 2017. 278 с. активні лінки
2. Економіка праці і соціально-трудова відносини. Теоретичний курс : підручник / За заг. ред. Л. М. Черчик. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2014. 410 с.
3. Черчик Л.М. **Менеджмент персоналу. Конспект лекцій.** Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2019. 146 с.
4. Черчик Л. М. **Менеджмент персоналу. Методичні вказівки до проведення практичних занять.** Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2020. 40 с.
5. Черчик Л. М. Менеджмент персоналу. Методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2020. 124 с.
6. Черчик Л. М., Бортнік С. М. **Менеджмент персоналу та підприємницької діяльності : Конспект лекцій.** Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2016. 70 с. активні лінки

19) Додаткова література:

1. Снітко Є.О., Завгородня Є.Є. МЕНЕДЖМЕНТ // Підручник для студентів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньою програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» Старобільськ ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» 2018.-281 с. // Електронний доступ : <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3055/1/Snitko.pdf>
2. Менеджмент: підручник / [Єрмошенко М. М. та ін.; за заг. ред. М. М. Єрмошенка]. Нац. акад. упр.. - К.: Нац. акад. упр., 2011. - 652 с.: іл., табл.
3. Менеджмент : підручник / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, О. В. Ільєнко. – 2-ге вид. – К. : Кондор, 2012. – 758 с.
4. Основи менеджменту. Теорія і практика : Навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпурина, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 528 с.
5. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: Навчальний посібник. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», – 2015. – 336 с. //Електронний доступ: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/vstup_do_menedg.pdf
6. Палеха Ю.І., Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник / Ю.Палеха, Г.Мошек, І. К. : Ліра-К. 2018. -528 с.
7. Безус А. М. Менеджмент: навч. посіб. / А. М. Безус . – К.: АМУ, 2015. – 268 с.
8. Основи менеджменту: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – 376 с. Електронний доступ: studfile.net/preview/5253685/
9. Новікова М. М. Конспект лекцій з дисципліни «Менеджмент і адміністрування (адміністративний менеджмент)» (для студентів усіх форм навчання напряму підготовки

6.030601 – Менеджмент) / М. М. Новікова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 98 с. Електроний доступ: https://eprints.kname.edu.ua/43914/%20репоз181Л_Адміністративний%20менеджмент_Новікова

19) Додаткові джерела:

10. Petro Kulikov, Galyna Ryzhakova, Tetyana Honcharenko , Dmytro Ryzhakov and Oksana Malykhina OLAP-Tools for the Formation of Connected and Diversified Production and Project Management Systems *International Journal of Advanced Trends in Computer Science and Engineering* Vol 9, No.5, September – October 2020. pp.8670-8676. SCOPUS Available Online at <http://www.warse.org/IJATCSE/static/pdf/file/ijatcse254952020.pdf> <https://doi.org/10.30534/ijatcse/2020/254952020>

11. Construction Project Management with Digital Twin Information System/ Galyna Ryzhakova , Oksana Malykhina, Vadym Pokolenko, Oksana Rubtsova, Oleksandr Homenko , Iryna Nesterenko, Tetyana Honcharenko // *International Journal of Emerging Technology and Advanced Engineering* Website: www.ijetae.com (E-ISSN 2250-2459, Scopus Indexed, ISO 9001:2008 Certified Journal, Volume 12, Issue 10, October 2022) Manuscript Received: 02 August 2022, Received in Revised form: 14 September 2022, Accepted: 01 October 2022 DOI: 10.46338/ijetae1022_03 **Scopus**

12. Structural Regulation of Methodological Management Approaches and Applied Reengineering Tools for Enterprises-Developers in Construction/ Г.М.Рижакова, О.М. Малихіна, В.О.Поколенко та ін // *International Journal of Emerging Trends in Engineering Research* // Volume 8. No. 10, October 2020 pp. 7560-7567. **Scopus**

13. Д.А.Рижаков, Ю.А.Чуприна, В.О.Поколенко, О.М.Малихіна The identification of alternatives and changes in scenarios for the development of regional build clusters // *International Journal of Engineering & Technology*, Vol 7, No 4.8 (2018): Special Issue 8. **Scopus**

14. Юрій Чуприна, Ганна Петренко, Ігор Гриненко, Марина Ніколаєва, Вадим Поколенко, Тетяна Савчук Методологічна регламентація та аналітико-інформаційне забезпечення процесно-орієнтованого менеджменту в сучасній системі будівельного менеджменту // *Управління розвитком складних систем*, Вип.48.-2021.

15. Т. І. Веремєєва Х. М. Чуприна, Т. М. Іщенко, Т. В. Савчук, О. В. Дикий, В. О. Поколенко Оновлення інструментарію економіко-управлінської реконфігурації бізнес-процесів будівельних підприємств у контексті сучасної парадигми цифровізації економіки // *Управління розвитком складних систем*, Вип.46.с.131-140.-2021.

16. Чуприна Ю.А., Горбач М.В., Грабчак Д.В. Model of strategic analysis of formation and administration of investment activity of stockholder construction company // *Scientific Journal of Astana IT University*, Volume 3, September 2020, pp 51-62 DOI: 10.37943/AITU.2020.19.30.005

17. А. V. Dubinka A.A.Tugay, Vadym Pokolenko ,A. D. Yesipenko Background and ways to implement BIM concept in the construction industry// DOI:10.32347/2707-501x.2020.45.166-18. Дата публікації 2020/10

18. Kh Chupryna, V Pokolenko, Y Maksymiuk, A Rovensky, O Mironov Innovative constituent components of the methodical foundation of the activity of construction enterprises, taking into account the transformational processes // *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum*, том.9

19. Ruslan Tormosov, Iurii Chupryna, Galyna Ryzhakova, Vadym Pokolenko, Dmytro Prykhodko, Adil Faizullin Establishment of the rational economic and analytical basis for projects in different sectors for their integration into the targeted diversified program for sustainable energy development/2021 IEEE International Conference on Smart Information Systems and Technologies (SIST)/ <https://ieeexplore.ieee.org/document/9465993>

20. Формування бюджетної політики сучасних спеціалізованих освітніх систем/О.А.Бондар, А.С.Петренко, В.О.Поколенко// Scientific letter of Academics Society of Michail Baludyansky/Volume7, №6а, 2019.-С.134-149.

21. Формування механізму управління ризиками будівельних проєктів на засадах компенсаторної технології «Tax Increment Financing»/ М.М.Климчук, Т.М.Ільїна, В.О.Поколенко // Бізнес Інформ, 2019. №2. С. 218–223.

22. Методичний підхід до оцінювання тендерних пропозицій//В.О.Поколенко, В.Є.Любий// Будівельне виробництво, №66, 2019.-С.60-62.-Фахове видання

23. Методичне підґрунття та адміністративно-управлінські засади вдосконалення операційно-виробничої системи /Д.О.Черни-шев, М.О. Малихін, М.В.Горбач// Збірник наукових праць «Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин». -Вип.39.-С.34-43. Техн.-К.:КНУБА, 2019.- Фахове видання

24. Ryzhakova, Iu. Chupryna D. Prykhodko. Development and implementation of innovative technologies in the training of managers (specialty 073 Management) by institutions of higher education *Středoevropský věstník pro vědu a výzkum* 2022; 9 (Index Copernicus)

25. Denys Chernyshev, Dmytro Ryzhakov , Oleksandr Dikiy, Oleksandr Khomenko and Serhiy Petrukha Innovative Technology for Management Tools of Commercial Real Estate in Construction *International Journal of Emerging Trends in Engineering Research* Volume 8. No. 9, September 2020 pp. 4967-4973. SCOPUS Available Online at <http://www.warse.org/IJETER/static/pdf/file/ijeter13892020.pdf> <https://doi.org/10.30534/ijeter/2020/13892020>

26. Dmytro Ryzhakov, Oleksandr Dikiy, Maksim Druzhynin, Hanna Petrenko, Tetyana Savchuk *International Journal of Emerging Trends in Engineering Research* Volume 8. No. 8, August 2020 4526-4532. SCOPUS Available Online at <http://www.warse.org/IJETER/static/pdf/file/ijeter78882020.pdf> <https://doi.org/10.30534/ijeter/2020/78882020>

27. Chupryna I., Ryzhakova G., Chupryna K., Tormosov R., Gonchar V. (2022) Designing a toolset for the formalized evaluation and selection of reengineering projects to be implemented at an enterprise *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, Vol.1 No.13 (115), p. 6–19. SCOPUS <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.251235> <http://journals.uran.ua/eejet/article/view/251235>

28. Roman, Akselrod; Andrii, Shpakov; Galyna, Ryzhakova; Honcharenko, Tetyana; Iurii, Chupryna; Hanna, Shpakova (2022) Integration of Data Flows of the Construction Project Life Cycle to Create a Digital Enterprise Based on Building Information Modeling *International Journal of Emerging Technology and Advanced Engineering* Volume 12, Issue 01 pp.40-50. SCOPUS DOI:10.46338/ijetae0122_05 https://ijetae.com/files/Volume12Issue1/IJETAE_0122_05.pdf

29. Honcharenko, T., Terentyev, O., Malykhina, O., Druzhynina, I., Gorbatyuk, I. BIM-Concept for Design of Engineering Networks at the Stage of Urban Planning *International Journal on Advanced Science, Engineering Technology*, Vol. 11 (2021) No. 5, pages: 1728-1735, SCOPUS DOI:10.18517/ijaseit.11.5.13687 https://ijaseit.insightsociety.org/index.php?option=com_content&view=article&id=9&Itemid=1&article_id=13687

30. Малихіна О.М. Інноваційна технологія оцінки якості менеджменту будівельних підрядних підприємств// Управління розвитком складних систем. – 2017. – Вип. 32. – с. 146-152. <http://urss.knuba.edu.ua/zbirnyk-32>. Фахове видання

31. Г.М. Рижаківа, О.В. Некрутенко Оновлені бізнес-індикатори «стійкості функціонування» стейкхолдерів будівельного проєкту.

32. Чуприна Ю.А. Бінд В.Є. Кучеренко О.І Вартісно-інжинірингові компоненти попередження економічних деструкцій в діяльності учасників проектів будівельного девелопменту / Ю.А. Чуприна, В.Є. Бінд, О.І. Кучеренко, Х.М. Чуприна, М.В. Горбач, С.В. Петруха //Управління розвитком складних систем: зб.наук. пр.– К.: КНУБА, 2021. – №45. – с.119-130.

33. Чуприна Ю., Федорова Я., Рижаківа Г. Аналітичні компоненти та базові функціонали управління підприємством в сучасній системі будівельного девелопменту / Ю.А. Чуприна, Я. Федорова, Г. Рижаківа, Г. Петренко, І. Гриненко, М. Ніколаєва // Управління розвитком складних систем, – К.: КНУБА, 2021. – №47. –с.130–137. <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2021.47.130-137>

34. Паздрій В. Концептуальні положення управління проактивною поведінкою підприємства/В.Я. Паздрій//Економіка підприємства: теорія та практика: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф.; 12 жовт. 2012 р. – К.:КНЕУ, 2012. – С.174- 177. (0,1 д.а.)

35. Востряков О., Паздрій В. Напрями взаємодії проактивної компанії з макросередовищем/В.О. Востряков, В.Я. Паздрій// Трансформаційні процеси в економіці держави та регіонів: зб. матеріалів VII Міжнародної науково- практичної конференції. – Запоріжжя: Видавництво ЗНУ, 2012.— С. 334-336 (0,15 д.а., особисто автору — 0,1 д.а., виділено ключові напрями взаємодії компанії з постачальниками і посередниками)

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

семестр	Змістовні модулі		Індивідуальне завдання (курсова робота)	Іспит	Разом
	ЗМ1	ЗМ 2			
8	10	10	-	80	100
			Курсова робота		
			100	-	100

21) **Умови допуску до підсумкового контролю:** відвідування лекцій; виконання практичних завдань;

активність на практичних заняттях; дотримання умов академічної доброчесності;

22) Політика щодо академічної доброчесності:

розуміння здобувачами вищої освіти етичного кодексу університету та норм академічної доброчесності

(вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь)

23) **Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:**

<https://org2.knuba.edu.ua/enrol/index.php?id=2168>